

**Su Ksilofonu
Nasıl Yapılır?**

**Dijital
Vatandaşlık**

TEGV EVDE 1

**Hoşgeldin
Sonbahar**

**Birbirinden
eğlenceli oyunlar**

**Mikrop maskesi
derginin içinde!**

TÜRKİYE EĞİTİM GÖNÜLLÜLERİ VAKFI

Inco Education Accelerator, Google.org desteği;
Allianz ve Masalperest katkıları ile hazırlanmıştır.

Suna Abla'dan Mektup...

Merhaba çocuklar!

Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfı'na,
kısaca adıyla TEGV'e hoş geldiniz!

Nasılsınız? Çok iyi olmanızı, her zaman çok mutlu olmanızı diliyorum. Adım **Suna Kıraç**, ama çocuklarım bana sadece Suna Abla der. Biliyor musunuz, sizler gibi yüz binlerce çocuğum var. Her biriniz çok özel, her biriniz çok değerlisiniz benim için.

Şimdi size bir hikâye anlatacağım. En büyük **hayalimin** nasıl gerçekleştiğini anlatan bir hikâye...

Her şey yıllar önce başladı. Güzel bir ailem, sevdiğim bir işim vardı. Oldukça meşgul bir insandım. Oldum olası çocukları çok severim. O yıllarda da ülkemdeki tüm çocukların mutlu olmasını, iyi eğitim almasını her şeyden çok istiyordum.

Ne kadar şanslıyım ki, benimle aynı hayali paylaşan pek çok dostum vardı ve bu konu hepimizi çok heyecanlandırıyordu. Uzun konuşmalar ve çalışmalar sonucu çocuklar için ne yapabileceğimizi bulduk. Bir vakıf kuracaktık ve bu vakıf sayesinde **ilköğretim çağındaki çocuklara** eğitim desteği verecektik.

Hemen çalışmalara başladık. **Sosyal sorumluluk** duygusu taşıyan pek çok insan, başlıkları ve emekleriyle bize destek oldu. Böylece **23 Ocak 1995** tarihinde vakfımızı kurduk. Adını da eğitime gönül verenlerden esinlenerek Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfı koyduk.

Bugün ülkemizin dört bir yanında yüz binlerce çocuğumuzun faydalandığı etkinlik noktalarımız ve ateşböceklerimiz bulunmaktadır. Çocuklar buralara gelerek gönüllülerle buluşuyor, çok çeşitli etkinlikler alıyor, eğlenerek, uygulayarak, yaşayarak öğreniyorlar.

Gönüllüler sizlerle keyifli ve öğretici etkinlikler yapacak, bir yarıyıl boyunca sizlerle olacaklar. Unutmayın çocuklar, siz gönüllülerimiz için, vakfımız için, hepimiz için çok değerlisiniz! :) Sizlerin mutlu bir çocukluk geçirmesi ve geleceğe umutla bakması için var gücümüzle çalışıyoruz.

Sevgiyle ve mutlu kalın!

Suna Ablanız

"Çocuklar, mektubu okudunuz. Suna Abla kimmiş? Bu mektupta size ne anlattı?" "Suna Abla şimdi burada yanınızda olsaydı ona neler söylemek isterdiniz? Aşağıdaki kutuya mektuba cevap yazmak ister misin?"

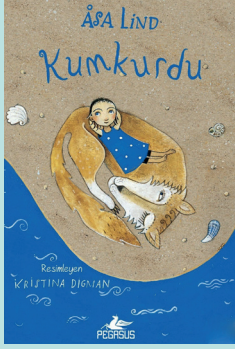

TEGV Kütüphanesi

KUMKURDU

Ailesi sürekli meşgul olan Zackarina ve hayali arkadaşı Kumkurdu'nun evrendeki her şey ama her şey üzerine gerçekleştirdikleri sohbetlerden oluşan kitap, kaçırılmaması gereken bir klasik.

Aşk, anılar, ölüm, gerçek, hatta sivrisinekler ve minik farelerin bile konu edildiği hikâyeler dizisine TEGV kütüphanelerinden ulaşabilirsiniz.

ÜÇ KEDİ BİR DİLEK

Piti, Pati ve Pus...

Bu üç kedi bize arkadaşlığı, arkadaşlar için yapılan iyilikleri ve fedakârlıkları sıcak bir hikâye ile anlatırken, renkli ve eğlenceli çizimleri ile de sizi harika bir dünyaya ışılıyor.

TEGV kütüphanesinde ya da Okuma Adası'nda bulabileceğiniz bu kitabı mutlaka okumanı tavsiye ederiz.

STEM: STEM, Science (Bilim), Technology (Teknoloji), Engineering (Mühendislik), Mathematics (matematik) kelime-lerinin baş harflerinden oluşan bir kısaltmadır.

STEM çalışmaları, okulda farklı derslerde gördüğünüz ve edindiğimiz bilgilerin sınav kağıtları dışında gerçek hayatta nasıl kullanılacağını gösterir. Çevrenizde tespit ettiğiniz problemlere çözüm ararken, bazen sadece işinizi kolaylaştırmak için yeni bir tasarım yaparken hayal gücünüzü sonuna kadar kullanarak yaratıcılığınızı geliştirir, ortaya güzel ürünler çıkarabilirsiniz.

Minik bir mühendis neler yapmalı?

Problemi tanımlama

En iyi çözümü seçme

Tasarlama

Araştırma

Çözüm Üretme

Test etme ve geliştirme

ETKİNLİK ZAMANI

Bisküvi Evi

Bonbon ülkesinde sıradan bir gündü. Okuldan eve doğru yola çıkan Alis'in dikkatini bir anda duvarlarda asılı olan bir yarışma afışı çekti. Koşarak afışı okuyan Alis en sağlam ve en yaratıcı evi tasarlayan kişiye büyük ödül verileceğini gördü. Fakat Alis bu konuda ne yeterli bilgiye ne de yeteneğe sahipti. Ne dersiniz, bu yarışta Alis'e yardım etmek ister misiniz? Hadi o zaman, size verilen malzemelerle belirli ölçülere uygun bir ev tasarlama vakti. Tasarladığınız bu evde plastik malzemeler yerine yenilebilir ürünler kullanacaksınız. Önce bir A4 kağıt al ve prototipini planlayıp çiz. Sonrasında tasarımını hayata geçir. Bakalım bisküvi evini ayakta tutabilecek misin?

Malzemeler:

- Bisküvi
- Süsleme Glazürü (Bisküvileri birleştirmek ve birbirine yapıştırmak için kullanabilirsiniz.)
- Süsleme Malzemeleri
- Kraker
- Draje
- Bonbon şekerler
- Marshmallow
- Pasta süsleme şekerleri

Tasarımında bunlara dikkat etmelisin

- Evinizin üçgen çatısı olmalı.
- Kapı, pencere ve camı olmalı.
- Eviniz 20 cm x 20 cm lik bir alan içinde tasarlanmalı. Bu sınırları geçmemeli.
- Eviniz yıkılmadan ayakta durabilmeli

Bu etkinliği sevdiysen ve daha çok STEM etkinliği yapmak istiyorsan Stem Aktivite Kitaplarımızı incelemeyi unutma! Bu etkinlikler 7 ve üst yaş grubu için uygundur.

Şimdi yaratıcılığınızı kullanma zamanı!

1

2

3

4

L

y

N

N

U

H

T

Ğ İ T İ

Ü L E R İ

DİKEY

1. Denizlerde yaşar.
Dişlerine çok iyi biter.
2. Bembeyazdır renge.
kahvaltıda çok iyidir.
3. Turuncu bir sebze.
Dişlerini güçlendirir.
4. İçimde kalsiyum var.
her gün içersen o
parlar.

1. Denizlerde yaşıyorum.
Dişlerine çok iyi bakarım.
2. Bembeyazdır rengim,
kahvaltıda çok iyi giderim.
3. Turuncu bir sebzeyim.
Dişlerini güçlendiririm.
4. İçimde kalsiyum var, beni
her gün içersen dişlerin
parlar.

1. Süt ve peynirin kardeşiyim.
Yemeklerin vazgeçilmeziyim.
2. Simit yerken yanında beni
içersen hem miden mutlu
olur hem dişlerin.

HOŞGELDİN SONBAHAR

Sonbaharın gelmesiyle şüphesiz ilk aklımıza gelen yaprakların dökülmesidir. Peki yapraklar neden dökülür, hiç düşündünüz mü?

Yapraklar Neden Dökülür?

Yapraklar, bitkilerin besin fabrikalarıdır. Bitkiler, kökleriyle topraktan aldıkları mineralleri ve suyu, yapraklarda fotosentez yardımıyla besinlere dönüştürürler. Bu besinleri, daha sonra solunum yaparak gereksinim duydukları kadar enerjiye dönüştürürler. Bu sayede gelişip büyüyebilirler. Üretilen besinlerin bir bölümü hücrelerin canlı kalabilmesi ve çoğalması için kullanılırken, fazlası depolanır. Besinler üretilirken, bitkiler ışığa ve sıcaklığa gereksinim duyarlar. Işıklı birlikte sıcaklık da önemlidir; çünkü kimyasal tepkimelerin gerçekleşmesi için belirli derecelerde sıcaklık gerekir. Eğer ağaçlar kışın yapraklarını dökmeseydi, depolanan besin ağacın gövdesini ve yapraklarını oluşturan hücreleri canlı tutmaya yetmeyecekti. Bu nedenle, bitkiler kışın besin fabrikalarını "kapatarak" enerji tasarrufu yaparlar.

Ayrıca, ağaçlar yapraklarını dökmeseydi, ince yapılı yapraklar kışın donma tehlikesiyle karşı karşıya kalırlardı. Buna karşılık, ağaçların dallarındaki hücreler soğuğa karşı daha iyi korunmuşlardır ve aşırı soğukla karşılaşmazlarsa ağacın yaz süresince depoladığı besinler sayesinde kış boyunca canlı kalabilirler.

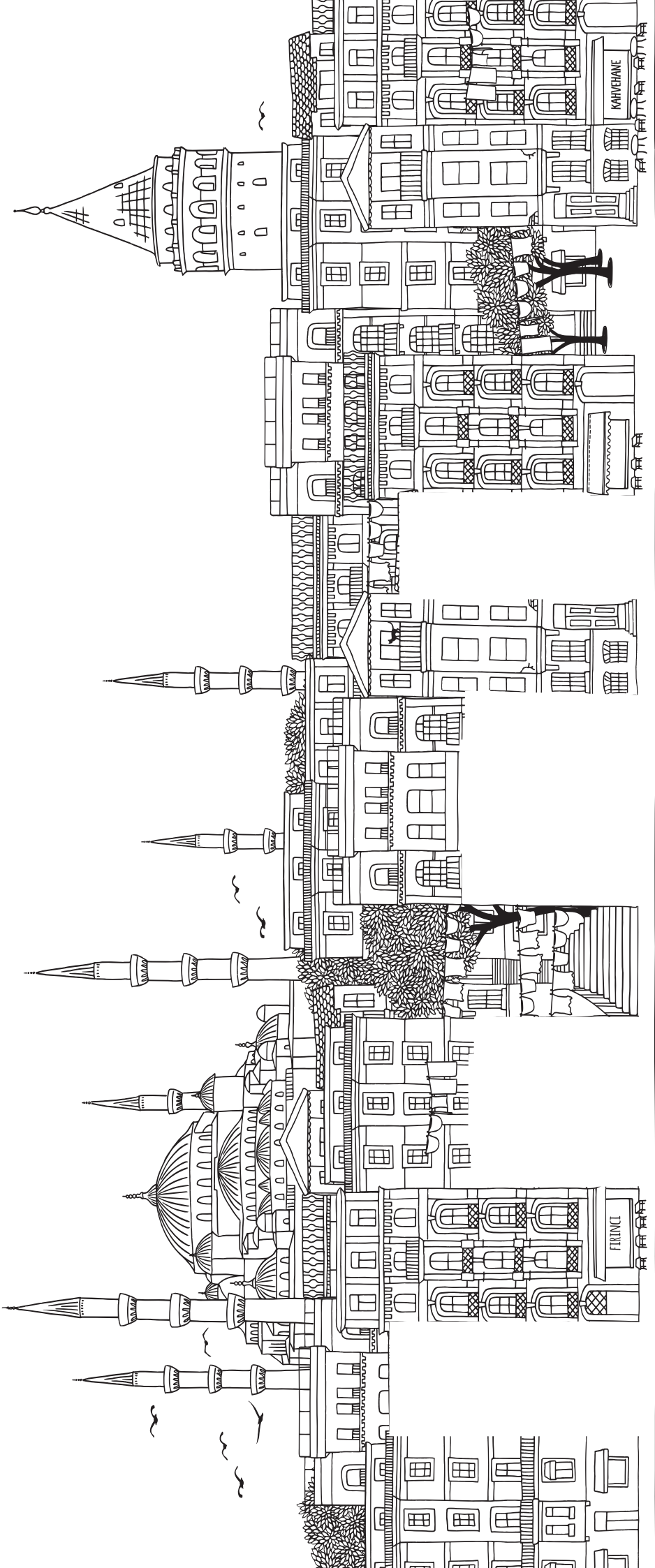
Sizler de ağaçlardan dökülmüş yaprakları toplayabilir ve aşağıdaki malzemeler ve daha fazlası ile birbirinden eğlenceli sonuçlar ortaya çıkarabilirsiniz.

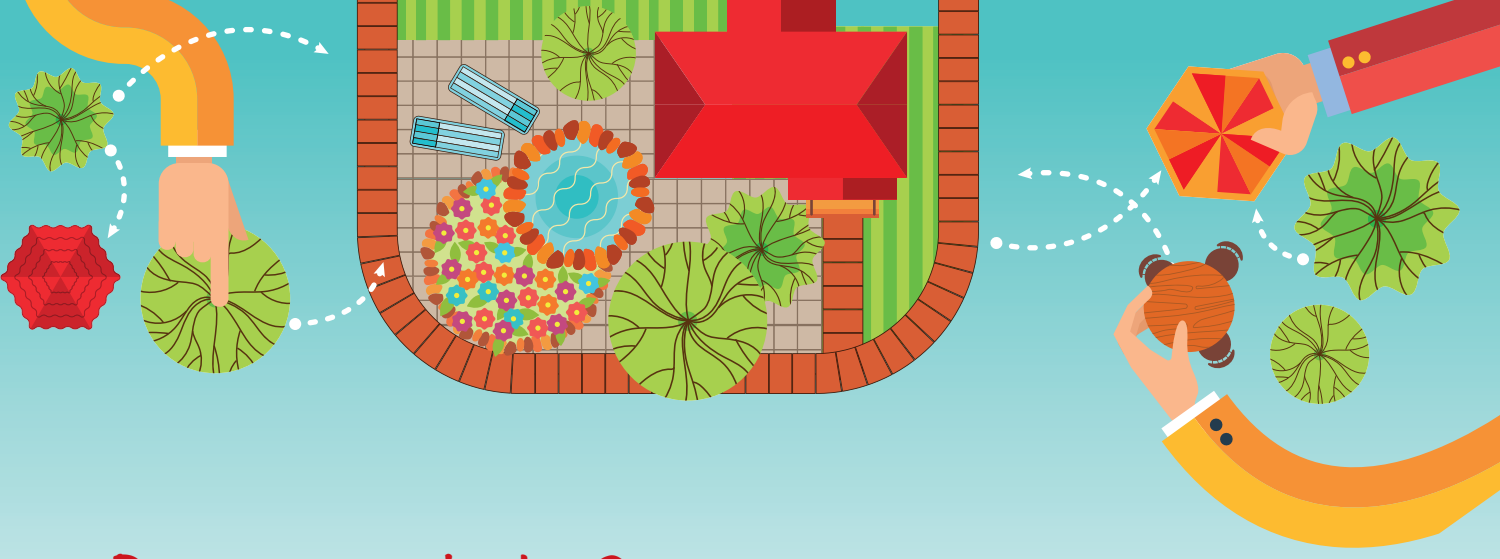
Malzemeler: Çeşitli ağaç yaprakları, makas, oynar göz ya da daire şeklinde kesilmiş küçük kartonlar, yapıştırıcı.

Şimdi hayal gücünüzü kullanma vakti.

Arkadaşlar aşağıda yarım kalmış bir kent resmi var. Haydi, bu resmi yaşamak istediğimiz bir kent hayal ederek tamamlayalım.

Resminiz tamamlandı mı?

Sizce bu kentin en büyük 3 sorunu ne olabilir?

1. Çok az çocuk parkı var.

2.....

3.....

4.....

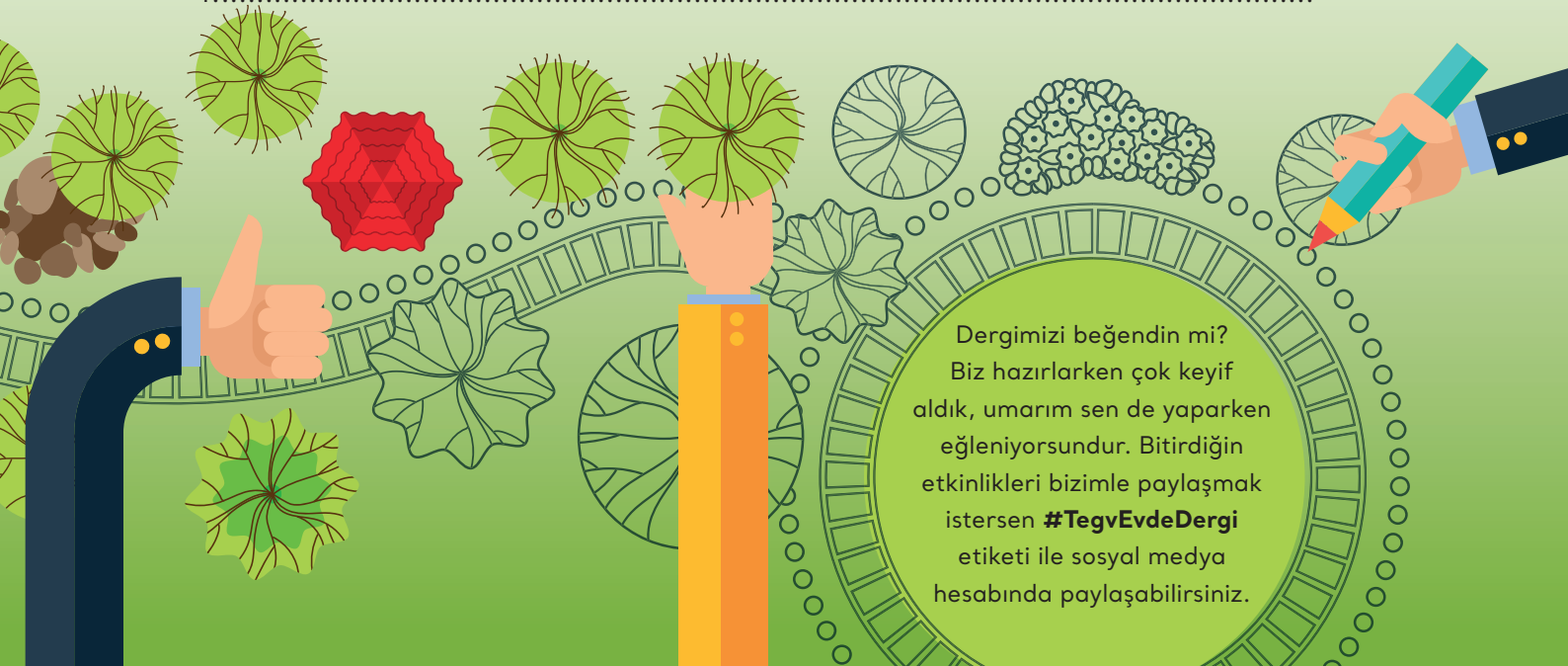
Siz bu kenti yöneten kişi olsaydınız yukarıdaki sorunları nasıl çözerdiniz?

1. Yeşillik ve ağaç olan yerlere parklar yapardım, salıncak, kaydırak.

2.

3.....

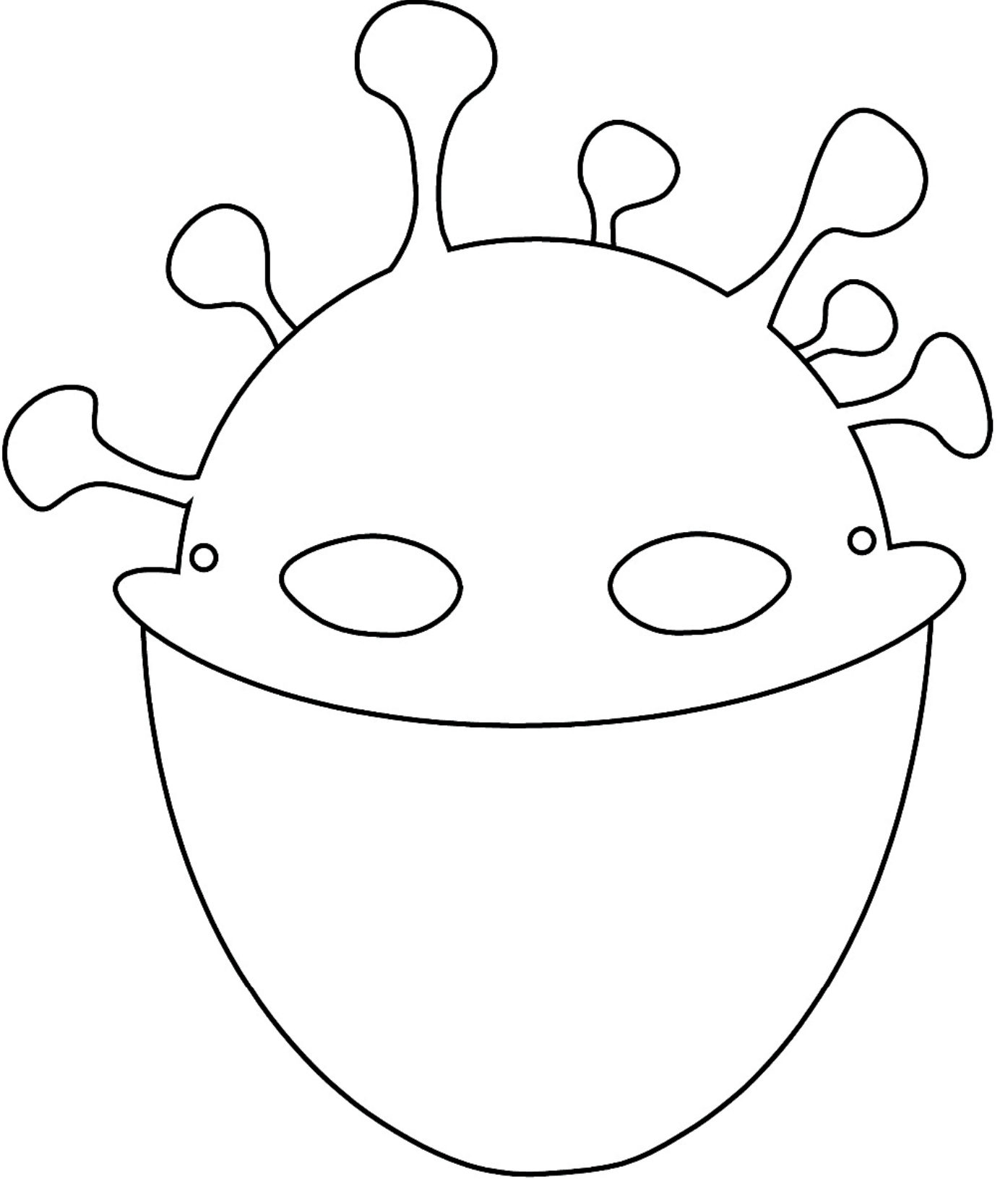
4.....

Dergimizi beğendin mi?
Biz hazırlarken çok keyif
aldık, umarım sen de yaparken
eğleniyorsundur. Bitirdiğin
etkinlikleri bizimle paylaşmak
istersen **#TegvEvdeDergi**
etiketi ile sosyal medya
hesabında paylaşabilirsiniz.

Mikrop Maskeleri

Yetiřkinler s¼rekli bir vir¼sten bahsediyorlar, değil mi? Vir¼s nasıl olurmuş g¼rs¼nler, hadi aşağıdaki maskeyi kendi iste-diğin gibi boya ve çizgilerden kes. Eğer kesemiyorsan, bir yetişkinden yardım isteyebilirsin. İki kenarındaki noktalardan paket lastiği geğirerek kulaklarına takabilir ve mikrop yakalamaca oyunu oynayabilirsin. İstersen sen de boş bir kâğıda kendi mikrobunu çizip başka maskeler de yapabilirsin.

Su Ksilofonu Nasıl Yapılır?

Durgun suya taş atıldığında su yüzeyinde halkalar oluşur. Bu halkalar her yönde yayılır. Bir ses kaynağından çıkan sesin yayılması da, suya atılan taşın oluşturduğu halkaların yayılmasına benzer. Ses de sudaki dalgalar gibi her yönde yayılır. Her yöne yayılan sesi, kulağımıza ulaştığında işitiriz.

Işık kaynakları doğal ve yapay olmak üzere ikiye ayrılır: Canlılar ve doğa olayları doğal ses kaynaklarıdır. İnsan, hayvan, şelale, gök gürültüsü, rüzgar ve yağmur, doğal ses kaynaklarıdır. Taşıtlar, makineler ve müzik aletleri yapay ses kaynaklarıdır.

Şimdi hep birlikte bir su ksilofonu yapalım.

Malzemeler: 5 çay bardağı, 1 litre su, gıda boyası ya da sulu boya
Malzemeleriniz hazırrsa şimdi etkinliğimize başlayalım.

Etkinlik Aşamaları:

1. Çay bardaklarını masaya dizin.
2. Bardakların birincisine miktarı en fazla, sonuncusuna en az olacak şekilde su koyun.
3. İsterseniz sulu boyanızı kullanarak bardakların içindeki suları renklendirebilirsiniz.
4. Su ksilofonunuz hazır! Kaleminizi kullanarak kendi müziklerinizi yapabilirsiniz.

Sizce her bir bardaktan çıkan ses aynı mıdır? Bardaklardan gelen sesler neden birbirlerinden farklı? Seslerin farklı olmasının sebebi içlerindeki su miktarının farklı olmasıdır. Su ne kadar fazla ise ses o kadar tiz (ince) su ne kadar az ise ses (kalın) çıkar.

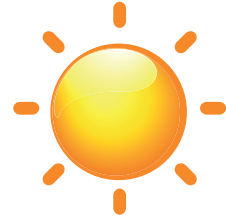
İsterseniz bu deneyi farklı sıvılarla deneyebilirsiniz? Aynı miktar sıvı koyduğunu bardaklardan farklı sesler çıktığını göreceksiniz.

Not: Ses kaynağının boyu ve kesiti sesin cinsini belirler. İnce telden tiz, kalın telden bas sesler çıkar.

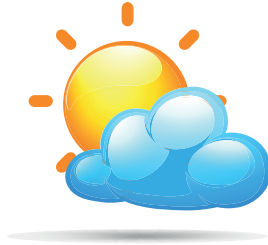

PLEASE MATCH THE WEATHER CONDITION AND PICTURES

SUNNY

RAINY

WINDY

HOT

CLOUDY

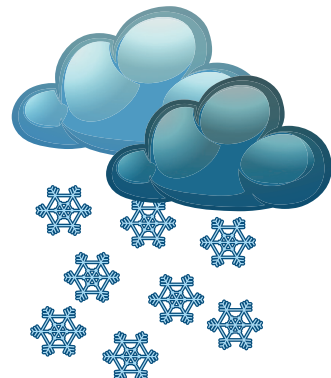
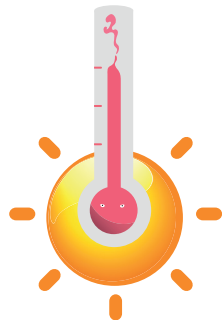

STORMY

COLD

SNOWY

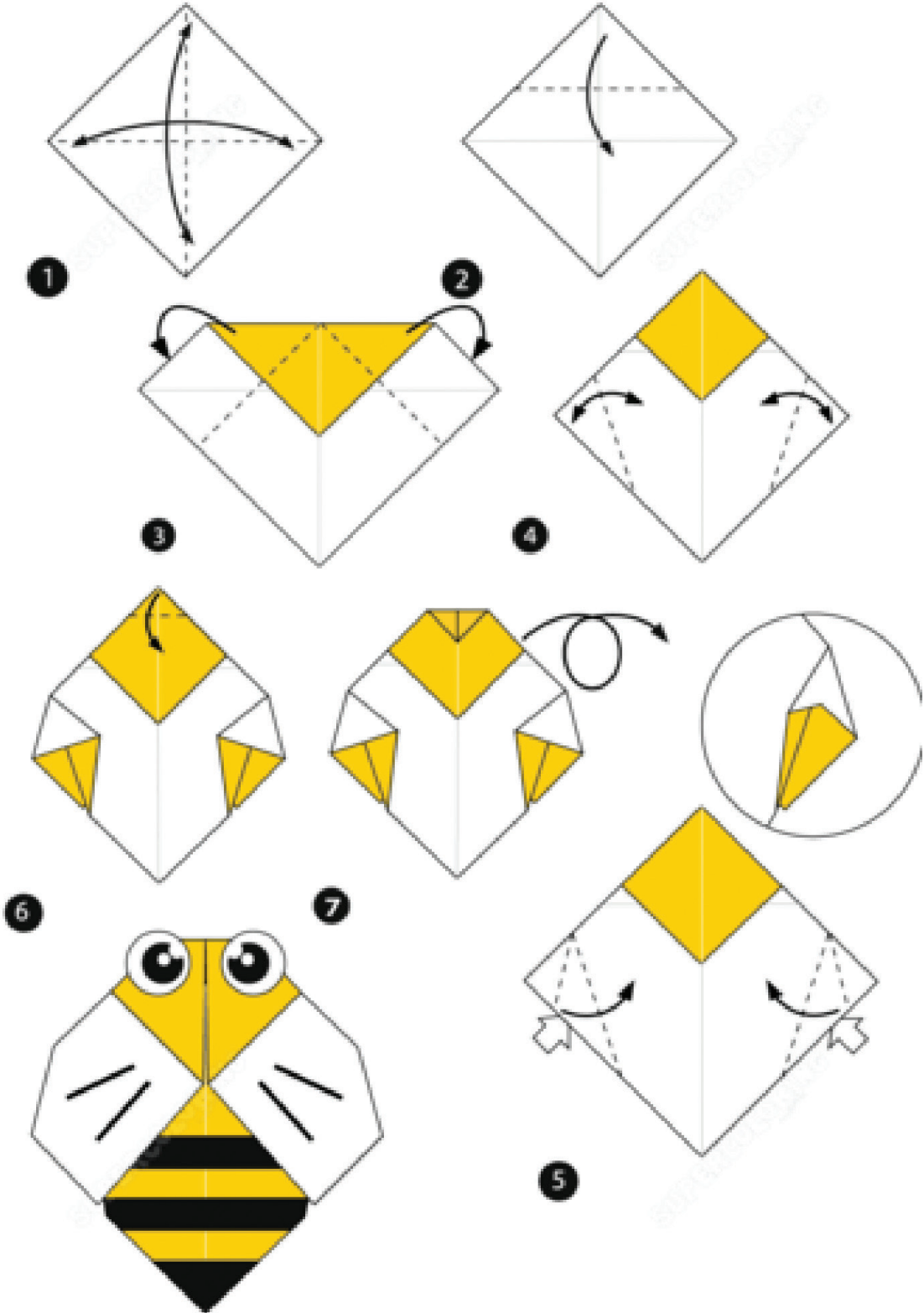
KAĞITTAN ARI YAPIMI

Arı, zar kanatlılar takımına ait Apoidea familyasını oluşturan tüm böcek türlerine verilen isimdir.

Zar kanatlıların özelliği; içinde enine ve boyuna damarcıklar bulunan ve iki çift saydam zar şeklinde kanatlarının olmasıdır. Arıların vücudu baş, göğüs ve karın olmak üzere üç kısımdan meydana gelir. Vücutları yumuşak yapıdaki yoğun bir kıl örtüsüyle kaplıdır. Kılların rengi türe göre değişkendir.

Bir bal arısı kolonisi yıllık 15–75 kg polen tüketir. Ayrıca günlük yaşamlarını sürdürmek adına 1 kg bal üretmek için 8 kg bal tüketirler. Ayrıca günlük 200 gram suya ihtiyaç duyabilirler.

Şimdi biz de şemadaki numaraları takip ederek kendi arımızı yapalım.

DİJİTAL VATANDAŞLIK

Toplum içerisinde bir birey olarak haklarımız ve uymamız gereken kurallar olduğu gibi dijital ortamda da aynı şekilde belirli sorumluluklarımız vardır. Dijital vatandaş, teknolojinin gelişmesi ile resmi işlemler, sosyal iletişim, eğitim, üretim gibi alanlarda bilgi teknolojilerini uygun ve doğru kullanma becerisine sahip kişidir. Başka bir tanım ile dijital ortamı etkin ve doğru bir şekilde kullanabilen ve birey olarak üzerine düşen sorumluluklar konusunda da bilinçli hareket edebilmek şeklinde de tanımlanabilir.

Günlük hayatta yapılan resmi işlemler, bankacılık işlemleri, iletişim, eğitim, üretim, alışveriş gibi işlemler dijital ortamda da yapılmaya başlanınca dijital vatandaşlık kavramı ortaya çıkmıştır. Teknoloji geliştikçe, kullanımı ile ilgili sorunlar ortaya çıkmıştır. Bu nedenle teknolojik davranış ya da teknolojik vatandaşlık ile ilgili davranışların, değerlerin, etik kuralların ve bilincin oluşturulmasına ihtiyaç vardır.

Dijital vatandaş kısaca;

- Dijital iletişim kurabilen,
- E-devlet uygulamalarını kullanabilen,
- Dijital alışveriş yapabilen,
- Dijital ortamda üretim yapabilen,
- Dijital ortamdan eğitim alabilen ve bu davranışları yaparken etik kurallarına uyan hak ve sorumluluklarının bilincinde olan kişidir.
- Bilgi ve iletişim kaynaklarını kullanırken eleştirebilen,
- Çevrim içi yapılan davranışların etik sonuçlarını bilen,
- Ahlaki olarak çevrim içi kararlar alabilen,
- Teknolojiyi kötüye kullanmayarak başkalarına zarar vermeyen,
- Sanal dünyada iletişim kurarken ve iş birliği yaparken doğru davranışı teşvik eden vatandaşdır.

Dijital Vatandaşlığın 9 Boyutu:

1. Dijital Erişim: Üretken vatandaşlar olmak için, eşit olarak teknolojik imkanlara dijital erişim sağlanması anlamına gelir. Örneğin, cinsiyet, ırk, yaş, etnik kimlik, fiziksel ve zihinsel farklılıklara aldırış etmeden elektronik ortama katılımın sağlanmasıdır.
2. Dijital Ticaret: İnternette alışveriş ile ilgili riskleri bilmeli, güvenli alışveriş yapabilecek yeterliliğe sahip olmak anlamına gelir. Yanıltıcı içeriklere kanmamalıdır.
3. Dijital İletişim: İnternette paylaşımda bulunduğu ve konuştuğu kişilerle saygılı iletişim kurulması ve

- kişisel bilgilerini gizli tutup kötü niyeti insanlardan koruyabilmesi anlamına gelir.
4. Dijital Okuryazarlık: Bilişim Teknolojilerini ve interneti etkili biçimde kullanabilen ve öğrenme – öğretme sürecinin artık teknoloji kullanılarak da gerçekleştirildiğinin farkında olan anlamına gelir.
 5. Dijital Etik: Gerçek hayatındaki davranışlarında olduğu gibi sanal dünyada gösterilen davranışlarda etik değerlere saygılı olunması, ahlak çerçevesinde yapılması gereken davranışlar anlamına gelir. Örneğin; siber zorbalık, sanal ortamda kötü söz söyleme gibi birçok olumsuz davranıştan kaçınılıyoruz.
 6. Dijital Kanun: Gerçek hayatta suç olan tüm davranışların internette yapılmasının da suç olduğunu bilen, buna uymayanları ilgili yerlere şikayet eden anlamına gelir.
 7. Dijital Haklar ve Sorumluluklar: Sanal dünyada kendimizi saygı çerçevesinde özgürce ifade edebilecek haklara sahip olduğumuz ve bunun yasaklanamayacağı anlamına gelir.
 8. Dijital Sağlık: Bilişim teknolojilerini ve interneti kullanırken fiziksel ve zihinsel sağlığını korumalı, bağımlılık derecesinde kullanımından kaçınılması anlamına gelir. Örneğin, göz sağlığı, asosyal yaşam, içe kapanıklık ve fiziksel bozukluklar (bel ve sırt ağrıları) teknolojik dünyanın ortaya çıkardığı sağlık sorunları.
 9. Dijital Güvenlik: Bireyin sanal ortamda kendi güvenliğini sağlayacak önlemleri alması anlamına gelir. Örneğin; başkasının bilgilerini izinsiz kullanma, virüs oluşturma

DİJİTAL VATANDAŞIM POSTER ETKİNLİĞİ

Yukarıda bahsedilen dijital vatandaş olmana çok az kaldı! Tek yapman gereken yukarıdaki maddelere uymak. Artık sen de bir DİJİTAL VATANDAŞSIN! Aşağıdaki posterini doldurup istediğin bir yere asabilirsin. Unutma yuvarlağın içine resmini çizebilir, fotoğrafını yapıştırabilirsin!

Dijital Vatandaş Olarak Sorumluluklarım

Merhaba! Ben Dijital Vatandaş

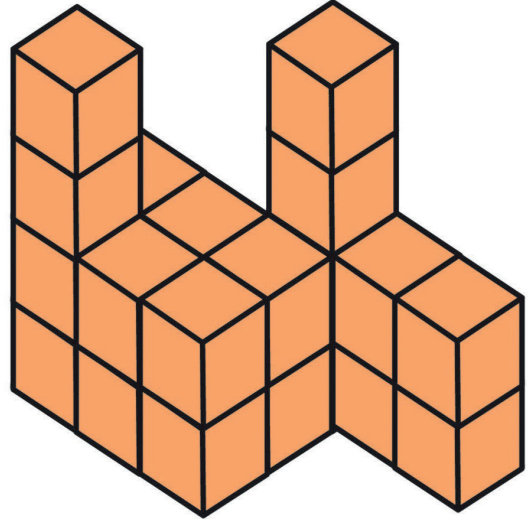
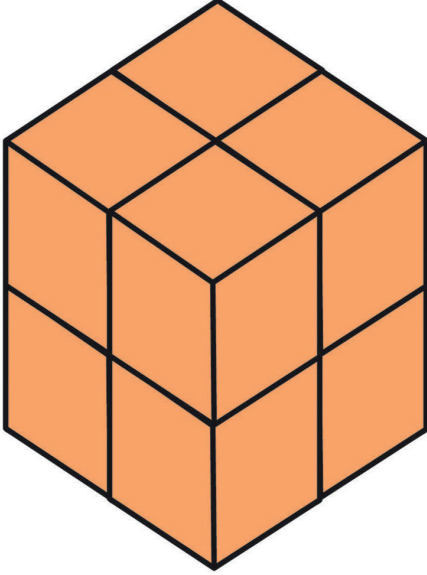
Yaşım:

Yaşadığım Şehir:

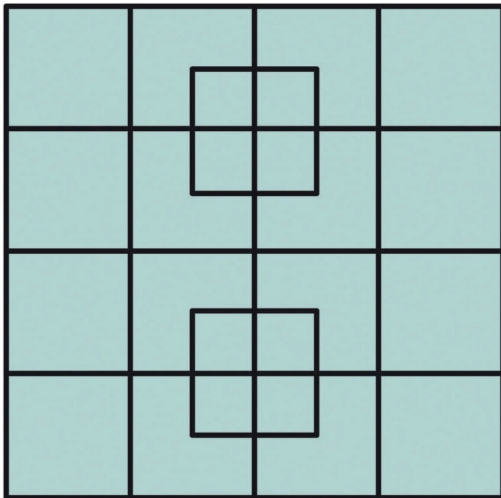
Hobilerim:

Haydi Şimdi hep birlikte k p, kare ve üçgenleri sayalım mı? Kaç tane üçgen var?
Kaç tane kare var? Kaç tane k p var?

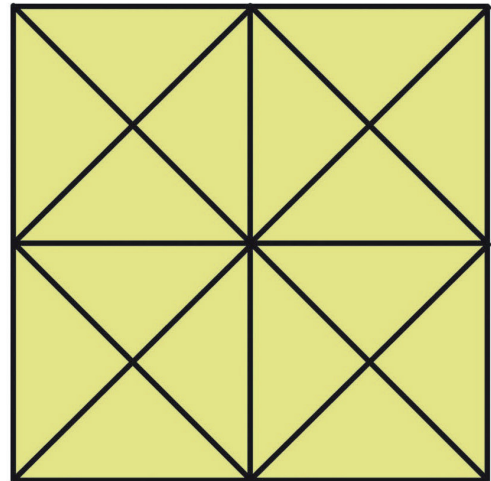
Ka  K P var.?

Ka  KARE var.?

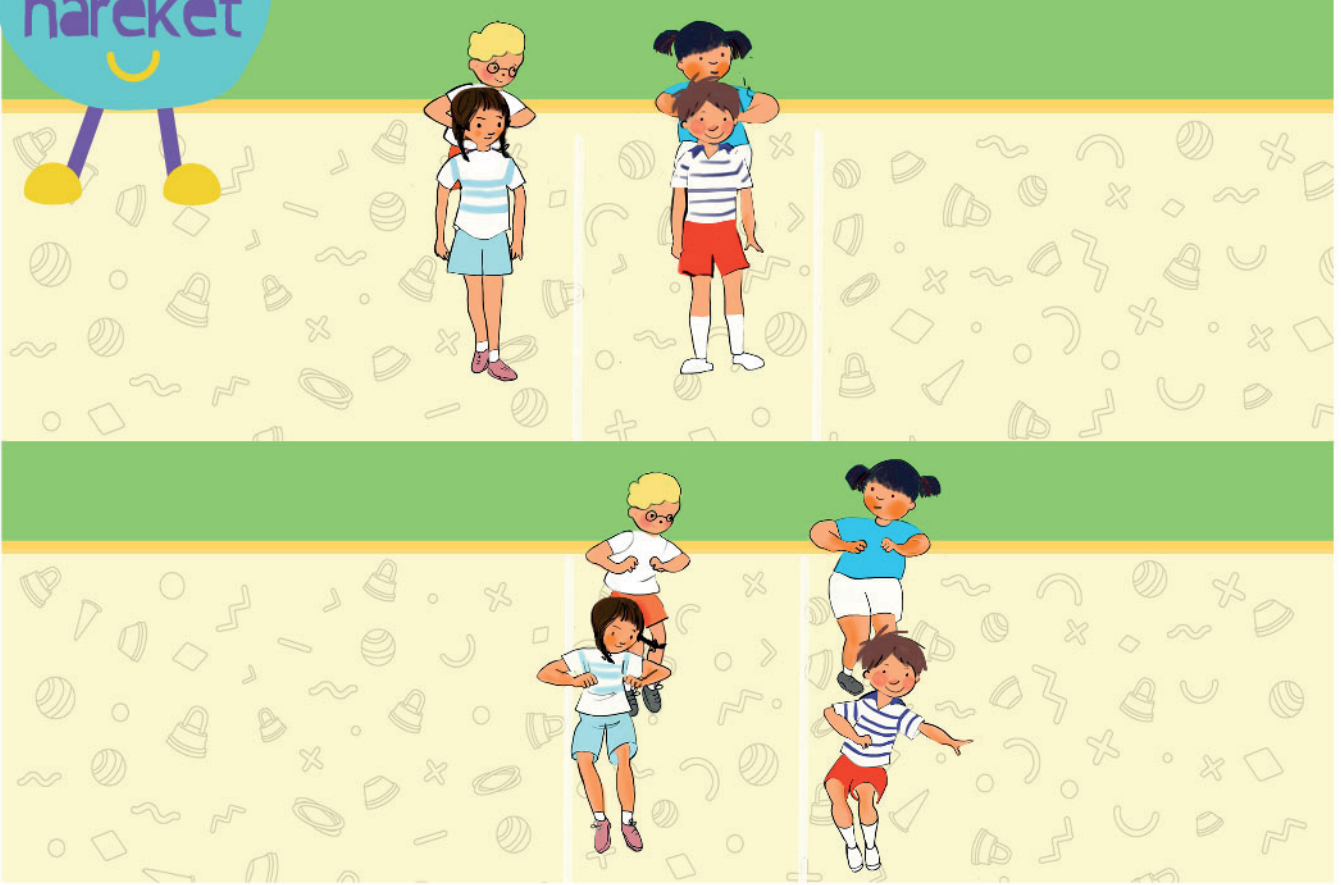

Ka  ÜÇGEN var.?

Usta Pasta Tatsa

Hazırlık

- Çizgi oluşturmaya yarayacak tebeşir ya da ip
- Farklı hareket komutlarını içeren kelimeler belirlenir. Örneğin: "Usta" (İpin solundan sağına atla). "Pasta" (İpin sağından soluna atla). "Tatsa" (Kendi etrafında sıçrayarak dön).

Güvenlik

- ▲ Çarpıp düşürülebilecek kırılğan objeleri oyun alanından uzaklaştırın.

Açıklama

- Aile bireyleri arasında yeterli mesafe olması sağlanır.
- Oyun alanına çizgi çizilir.
- Bir aile bireyi lider olarak belirlenir ve oyun alanının ortasına geçer, diğer aile bireyleri çizgiler üzerinde sıralanır.
- Lider, aile bireylerine farklı hareket komutlarını içeren kelimeler söyleyince, aile bireyleri söylenen komuta uygun hareketleri yaparlar.
- Liderin komutlarıyla uyumlu hareketi yapamayan elenir.

Uygulama Önerileri

- Oyunu çeşitlendirmek için her el başka kelimeler ya da başka hareketler belirlenebilir.

Alkışla ve Yakala

Hazırlık

- Hulahop
- Yumuşak top (hedef nokta sayısı kadar)
- Hedef noktası olarak kullanmak üzere evdeki kırılmaz objeler

Güvenlik

- ▲ Çarpıp düşürülebilecek kırılgen objeleri oyun alanından uzaklaştırın.

Açıklama

- Başlangıç noktasını belirleyin.
- Başlangıç noktası itibarıyla eşit aralıklarla kırılmaz objeler yerleştirilerek hedef noktalarını belirleyin ve üzerlerine yumuşak toplar koyun.
- Hulahopu son objeden eşit uzaklıkta olacak şekilde yerleştirin ve içine bir adet yumuşak top koyun.
- Aile bireyleri sırayla önce başlangıç noktasındaki hulahopa girer, sonra 1. hedefe koşar, topu alıp havaya atar ve top havadayken 3 kere alkışlar. Sonra topu düşürmeden yakalayıp yerine koyar.
- Diğer hedefler için de aynı şeyi yaptıktan sonra bitişteki hulahopa koşar.
- Hulahopun içinde topu yukarı atar ve kendi etrafında tam tur dönerek topu tutar.
- Ardından topu yerine bırakıp, başlangıç çizgisine koşarak parkuru tamamlar.

Uygulama Önerileri

- Top yerine çorap, hulahop yerine ip kullanılabilir.
- Oyun birkaç tur oynanabilir.